MINISTRY OF FINANCE

Hallituksen esitys eduskunnalle rahoitusmarkkinalainsäädännön muuttamiseksi covid-19-pandemiasta toipumiseksi

Jonna Kuparinen
8.10.2021
Talousvaliokunta

Esityksen sisältö

- Taustaa
  - EU:n pääomamarkkinoiden elpymispaketti Covid-19-pandemiasta toipumiseksi
- MiFID II:n muutokset
  - 1. Sijoituspalveluyrityksen raportointivelvollisuudet
  - 2. Helpotuksen kauppapaikoille ja kauppojen sisäisille toteuttajille
  - 3. Tuotehallintaa koskevat helpotukset sijoituspalveluyrityksille
  - 4. Pk-yrityksiin kohdistuvan sijoitustutkimuksen helpottaminen
  - 5. Hyödykejohdannaisia koskevat positiolimiittihelpotukset ja oheistoimintapoikkeus
- Esiteasetuksen muutokset
- Arvopaperistamiseen liittyvät muutokset
- Kansallisen lainsäädännön muutostarpeet

Taustaa

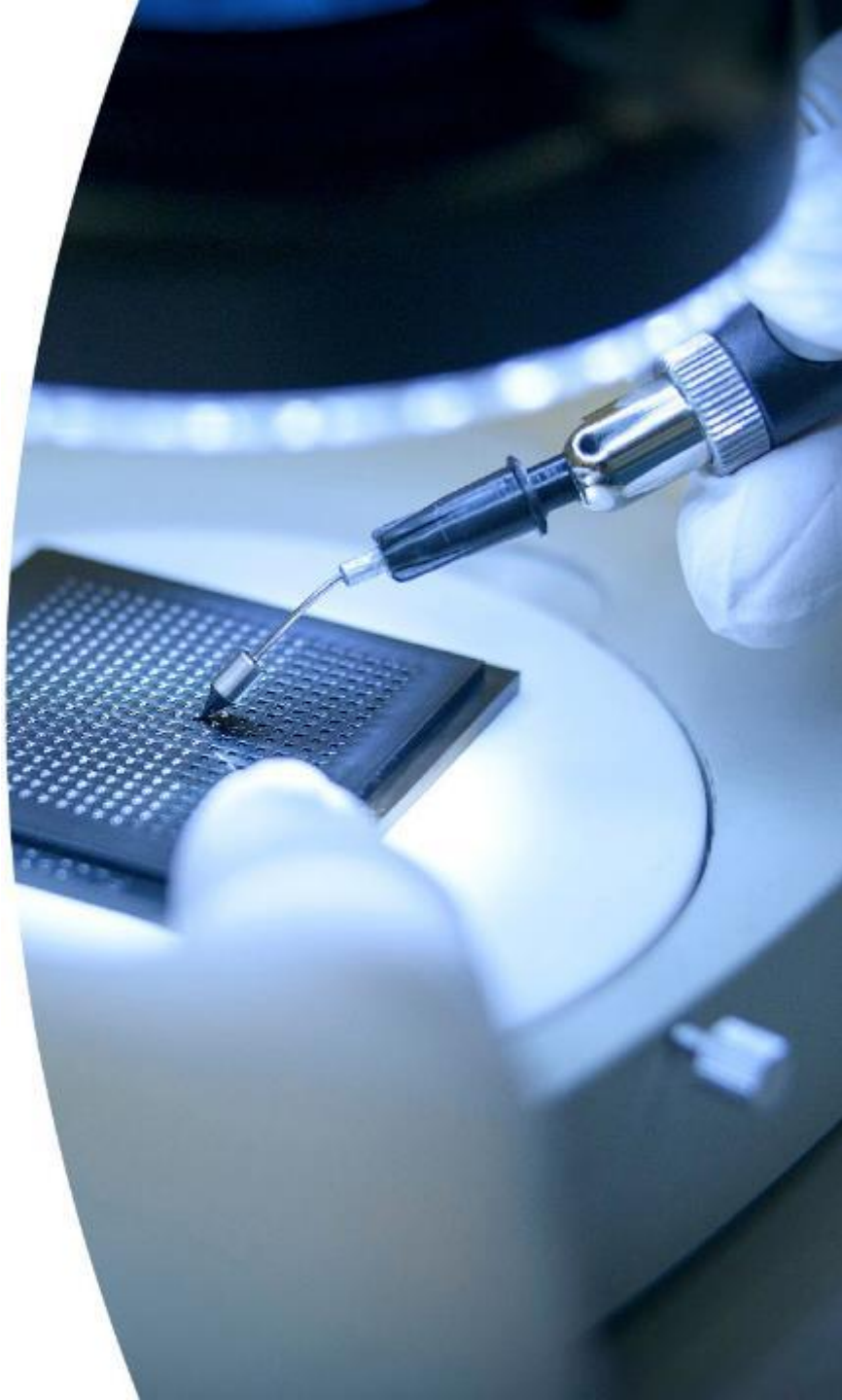

EU:n pääomamarkkinoiden elpymispaketti Covid-19-pandemiasta toipumiseksi

- Komissio antoi 24.7.2020 EU:n pääomamarkkinoiden elvyttämiseksi seuraavia säädöksiä koskevat muutosehdotukset:
  - MiFID II
  - Esiteasetus
  - Arvopaperistamisasetus
  - Vakavaraisuusasetus
- Komission tavoitteena nopeuttaa yritysten ja pääomamarkkinatoimijoiden palautumista pandemiasta mm. helpottamalla erityisesti oman pääoman ehtoisen rahoituksen keräämistä.
- EU-neuvottelut saatiin pääosin päätökseen syksyllä 2020.

MiFID II:n muutokset

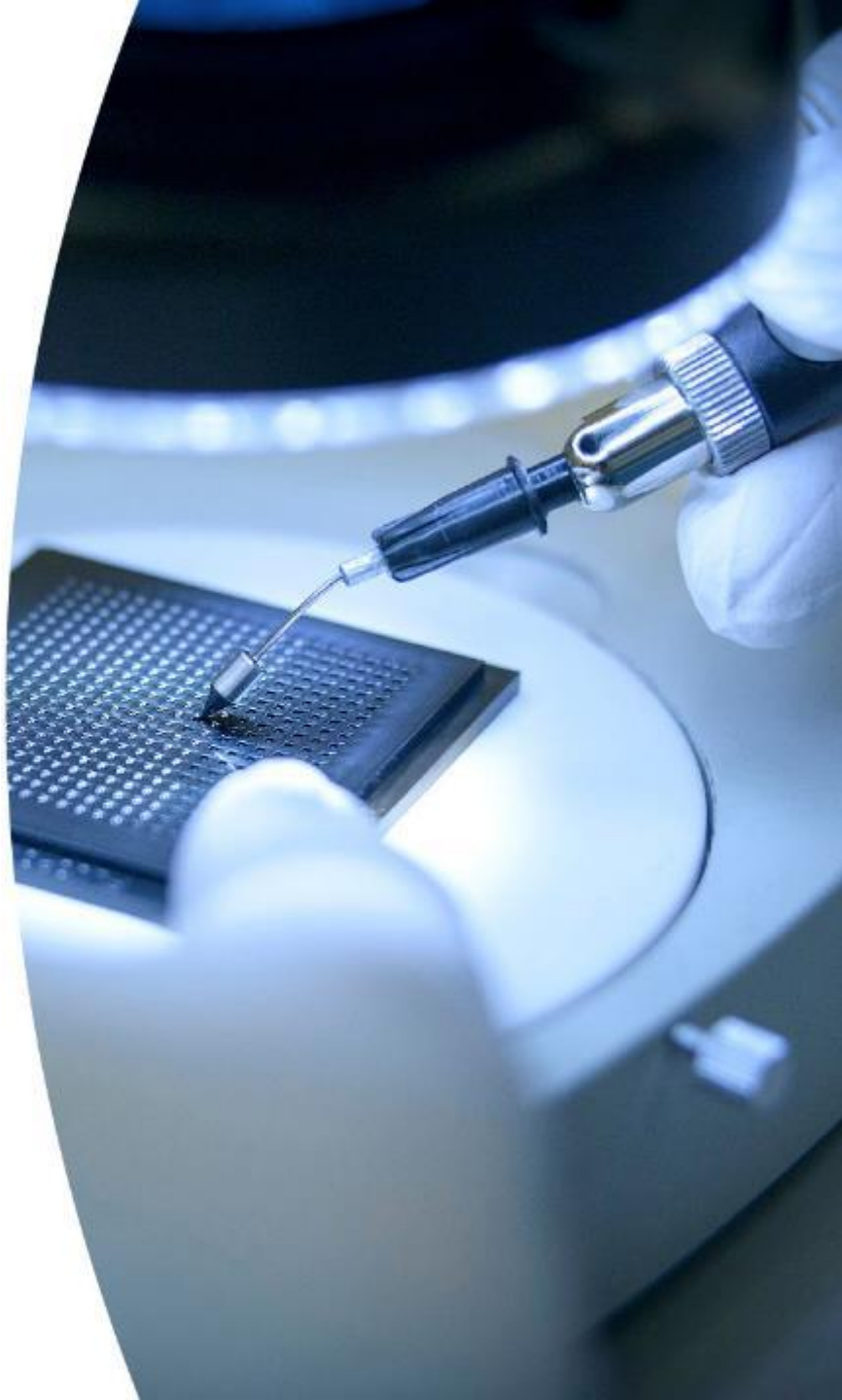

MiFID II:een liittyvät muutokset

1. Sijoituspalveluyrityksen raportointivelvollisuudet

- Siirtyminen sähköiseen raportointiin.
  - Asiakasraportoinnin tulee jatkossa olla sähköistä.
  - Ei-ammattimaiset asiakkaat voivat vaatia edelleen paperista raportointia.

- Sijoitustuotteiden vaihtoon liittyvien hyötyjen ja haittojen analyysi.
  - Selvitettävä ja raportoitava sijoituksien vaihdon kulut ja hyödyt, jotta voidaan osoittaa vaihdon hyötyjen olevan suurempia kuin aiheutuvat kulut.
  - Ammattimaiset asiakkaat luopuvat raporteista muulloin paitsi jos ne ostavat sijoitusneuvontaa tai omaisuudenhoitoa.

MiFID II:een liittyvät muutokset

- Kuluja ja liitännäisiä kustannuksia koskeva raportointi.
  - Raportit voivat sisältää esimerkiksi veloitettujen kulujen ja provisioiden summia koskevia tietoja, vaihtokurssitietoja yms.
  - Ammattimaiset asiakkaat luopuvat raporteista muulloin paitsi jos ne ostavat sijoitusneuvontaa tai omaisuudenhoitoa.
  - Hyväksyttävät vastapuolet luopuvat raporteista.

- Tappioraportointi.
  - Sijoittajalle on raportoitava, jos sijoituksen kokonaisarvo on heikentynyt 10 prosentilla sen arkipäivän aikana, jolloin kynnysarvo ylittyi.
  - Ammattimaiset asiakkaat ja hyväksyttävät vastapuolet luopuvat raporteista, elleivät erikseen vaadi raportoinnin jatkamista.

MiFID II:een liittyvät muutokset

2. Helpotuksen kauppapaikoille ja kauppojen sisäisille toteuttajille

- Kaupan parasta toteutustapaa koskeva raportoinnista luopuminen.
  - Tiedot mm. toteutuneen kaupan hinnasta, kuluista ja nopeudesta.
  - Raportointivelvollisuuden ja ”RTS 27:n” jäädyttäminen kahdeksi vuodeksi.

MiFID II:een liittyvät muutokset

3. Tuotehallintaa koskevat helpotukset sijoituspalveluyrityksille

- Tuotehallinnan ja tuotevalvonnan helpotus eräiden tuotteiden ja asiakkaiden osalta.
  - Sijoituspalveluyrityksen tulee tehdä arvio tuotteiden yhteensopivuudesta asiakaskunnalle.
  - Joukkovelkakirjalainat, joissa on ns. ennenaikaisen takaisinmaksun mahdollistava lauseke jäävät jatkossa sääntelyn ulkopuolelle.
  - Koskee kaikkia asiakasryhmiä.
  - Hyväksytyt vastapuolet vapautettu kaikista tuotehallintasäännöksistä.

MiFID II:een liittyvät muutokset

4. Pk-yrityksiin kohdistuvan sijoitustutkimuksen helpottaminen

- Sijoituspalveluyrityksen veloitettava tutkimukseen liittyvät kulut erikseen muista toimeksiannon toteutukseen liittyvistä kuluista.
- Pk-yrityksiä koskevaa sijoitustutkimusta ei tarvitse enää jatkossa laskuttaa asiakkaalta erillisen tutkimusmaksutilin tai laskun kautta.
  - Edellytyksenä mm. sopimussuhde sijoituspalveluyrityksen ja tutkimuspalveluntarjoajan välillä.
- Pk-yrityksellä tarkoitetaan yritystä, jonka markkina-arvo on enintään miljardi euroa.

MiFID II:een liittyvät muutokset

5. Hyödykejohdannaisia koskevat positiolimiittihelpotukset ja oheistoimintapoikkeus

- Positiolimiittisääntelyn huojennukset.
  - Limiitti asettaa rajoituksen sille, miten paljon toimija voi pitää hallussaan hyödykejohdannaisia.
  - Sääntelyn piiriin jäävät kriittiset ja merkittävät hyödykejohdannaiset sekä maatalousjohdannaiset.

- Oheistoimintapoikkeus.
  - Tietyin edellytyksin johdannais- tai päästöoikeuskauppaa käyvät toimijat eivät ole velvollisia hakemaan sijoituspalvelulaissa tarkoitettua toimilupaa.
  - Jatkossa velvollisuus ilmoittaa valvojalle poikkeuksen käytöstä ainoastaan valvojan pyynnöstä.

- Eräille toimijoille jatkossa mahdollisuus olla laskematta omia positioitaan mukaan limiitteihin tietyissä tapauksissa.

MiFID II:een liittyvät muutokset

- Soveltamisaikataulu.
  - Direktiivi voimaan 27.2.2021 ja sovellettavaksi 28.2.2022 alkaen.

- MiFID II:n muutos ei sisällä kansallisen liikkumatilan käyttöä.

Esiteasetuksen muutokset

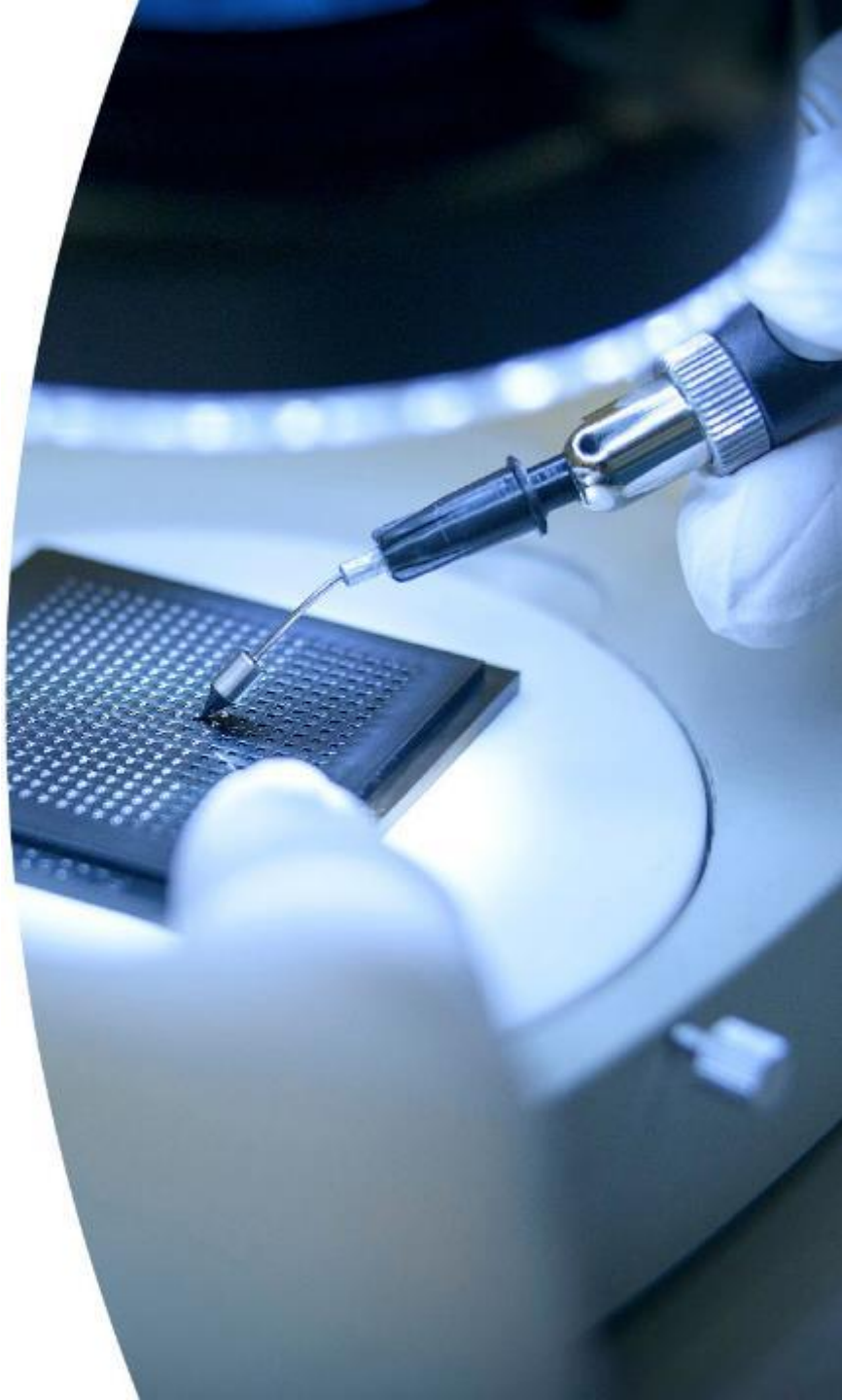

Esiteasetukseen liittyvät muutokset

- Elpymisesite.
  - Lyhytmuotoista elpymisesitettä voidaan hyödyntää 18.3.2021-31.12.2022 välisellä ajalla.
- Esitteen täydentäminen.
  - Esitteen täydentämisen määräaikaa pidennetty samoin kuin täydennyksestä johtuvaa sijoittajan perumisoikeutta.
  - Muutos on pysyvä.
- Luottolaitoksen jatkuvasti tai toistuvasti liikkeeseen laskemien ei-osakesidonnaisten arvopaperien esitteen laatimisvelvollisuuden raja-arvo nostettu 75 miljoonasta 150 miljoonaan.
  - Poikkeus voimassa 18.3.2021-31.12.2022.

- Esiteasetuksen muutos ei vaadi kansallisia lakimuutoksia tai sisällä kansallisen liikkumatilan käyttöä.

Arvopaperistamiseen liittyvät muutokset

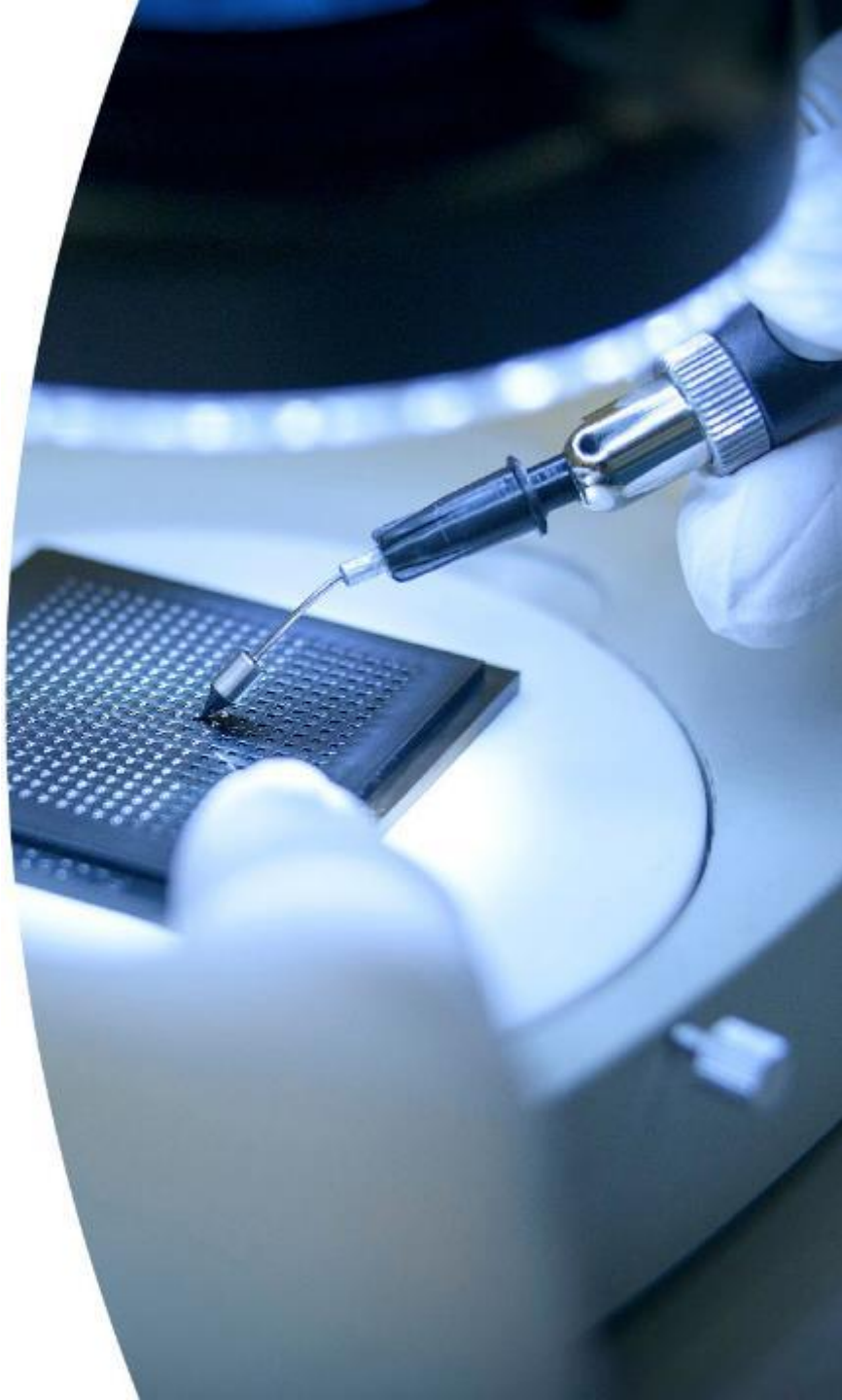

Arvopaperistamiseen liittyvät muutokset

- Arvopaperistamisasetuksen ja vakavaraisuusasetuksen muutokset.
  - Voimaan ja sovellettavaksi 9.4.2021 paitsi vakavaraisuusasetuksen eräiltä osin 10.4.2022 lukien.
  - U 46/2020 vp.

- Tavoitteena luoda erityinen kehys yksinkertaiselle, läpinäkyvälle ja standardoidulle taseen synteettiselle arvopaperistamiselle sekä helpottaa järjestämättömien vastuiden arvopaperistamista.

- Ei sisällä kansallisen liikkumatilan käyttöä.

Kansallisen lainsäädännön muutostarpeet

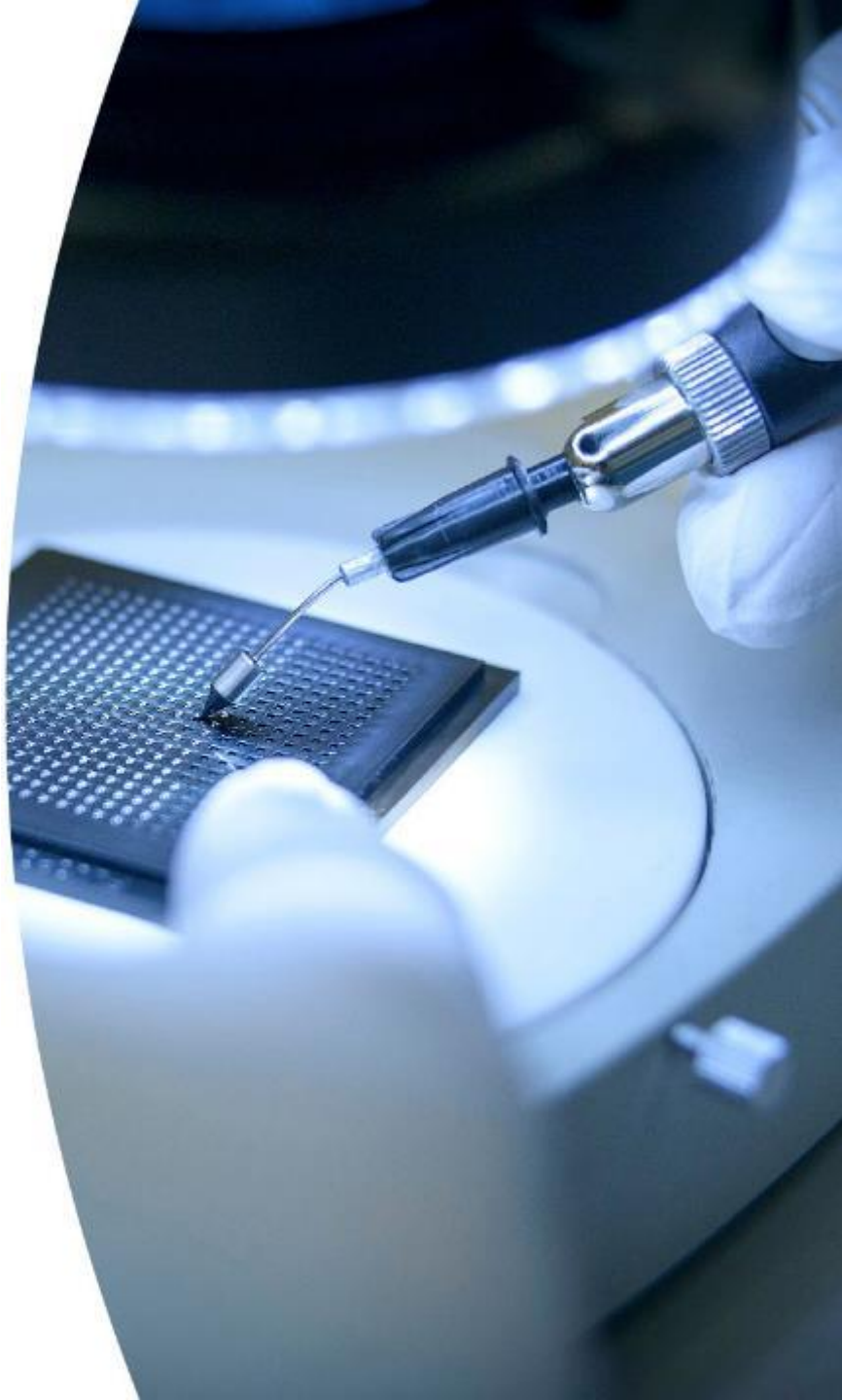

EU:n pääomamarkkinoiden elpymispaketista aiheutuvat muutostarpeet

- Sijoituspalvelulakiin ehdotetaan:
  - Säännösmuutoksia ja -lisäyksiä lain 1, 7 ja 10 lukuun sijoituspalveluyritysten osalta.

- Kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annettuun lakiin ehdotetaan:
  - Hyödykejohdannaisia koskevia säännösmuutoksia ja ns. RTS 27:aa koskevan raportointivelvollisuuden kumoamista.
- Muutokset voimaan 28.2.2022.

- Finanssivalvonnasta annettuun lakiin ehdotetaan:
  - Lisättäväksi täsmennys siitä, että Finanssivalvonta toimii myös taseen synteettisen arvopaperistamisen osalta kansallisena toimivaltaisena viranomaisena. Lisäksi valvojalle annetaan valtuudet hallinnollisten seuraamusten määräämiseen.
  - Muutokset voimaan mahdollisimman pian.

Arvopaperimarkkinalakiin ehdotettava muutos

- Liikkeeseenlaskijalle velvollisuus julkistaa ns. ESEF-tilinpäätöstä koskeva:
  - tilintarkastajan lausunto, jos tilinpäätös on varmennettu tai tilintarkastettu; taikka
  - tieto siitä, että tilinpäätöstä ei ole varmennettu tai tilintarkastettu.

- Yhdenmukaistaa julkistamiskäytäntöjä.
  - Vertailtavaa, läpinäkyvää ja yhdenmukaista tietoa markkinoille.

- Muutos ei aiheuta liikkeeseenlaskijoille lisäkustannuksia eikä se lisää hallinnollista taakkaa.
- Muutos voimaan 1.1.2022 alkaen tai mahdollisimman pian sen jälkeen.

EU:n joukkorahoitusasetuksesta aiheutuvat muutostarpeet

- Sijoituspalvelulakiin ehdotetaan:
  - Lisättäväksi muutokset, joilla selkiytetään sijoituspalvelulain ja EU:n joukkorahoitusasetuksen välistä suhdetta.
    - Joukkorahoituspalveluntarjoajalla ei ole velvollisuutta hakea sijoituspalvelulain mukaista toimilupaa.
- Finanssivalvonnasta annettuun lakiin ehdotetaan:
  - Lisättäväksi täsmennys siitä, että Finanssivalvonta toimii myös EU:n joukkorahoitusasetuksessa tarkoitettuna kansallisena toimivaltaisena viranomaisena.

- Erillinen EU:n joukkorahoitusasetuksesta annettava HE myöhemmin syksyllä 2021.
- Muutokset voimaan mahdollisimman pian.

MINISTRY
OF FINANCE

Lisätietoja:

jonna.kuparinen@govi.fi